

Jaarstukken 2025

Versie: Ter bespreking auditcommissie en
informatieve raad

Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens. Met bedrijfsvoering bedoelen we de bedrijfsprocessen die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Rechtmatigheid

Sinds 2023 legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid. In het jaarrekeningdeel is de rechtmatigheidsverantwoording van het college opgenomen. De accountant controleert de getrouwheid van die verantwoording. In deze paragraaf lichten we de afwijkingen toe.

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens

In de financiële verordening van de gemeente is vastgelegd dat het college aan de raad rapporteert over afwijkingen. De rapportagegrens bedraagt € 100.000. Dit percentage wordt jaarlijks vastgelegd in de kadernota.

Het college rapporteert in deze paragraaf over de geconstateerde rechtmatigheidsfouten groter dan € 100.000.

Begrotingsrechtmatigheid

In de geactualiseerde "Financiële verordening 2023 Gemeente Diemen" heeft de gemeenteraad vastgelegd welke begrotingsonrechtmatigheden zijn toegestaan.

Begrotingscriteria opgenomen in artikel 11 van de "Financiële verordening 2023 Gemeente Diemen".	
11.1	De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau van baten en lasten per programma waarop de begroting door de raad is geautoriseerd.
11.2	Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
11.3	Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties: <ol style="list-style-type: none"> Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage .
11.4	Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

In onderstaande tabel vindt u een toelichting op de overschrijdingen van de lasten.

Toelichting begrotingsonrechtmatigheden boven de rapportagegrens van € 100.000		
Programma - beleidstaak	Verwijzing artikel Financiële verordening 2023	Bedrag
Bouw- en woningtoezicht	Artikel 11.3.a (staan inkomsten tegenover)	-89
Omgevingsplan	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	98
Woonruimteverdeling	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	180
Personeelslasten	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	41
Overige verschillen	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	15
Grondexploitaties	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-422
Buitenlust	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-100
Totaal programma Gebiedsontwikkeling		-277
'Verkeersplannen	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	24
Parkeerexploitatie	Artikel 11.3.a (staan inkomsten tegenover)	-137
'Verkeersregelinstallaties	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-36
Overig	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	6
Totaal programma Verkeer		-143
Totaal geaccepteerde begrotingsonrechtmatigheden		-420

Voorwaarden criterium

Alleen bij het proces inkoop en aanbestedingen zijn afwijkingen die boven de rapportagegrens van € 100.000 vallen. Het betreft de volgende afwijkingen:

Afwijkingen boven de rapportagegrens van € 100.000		
Proces	Bevinding	Bedrag
Inkoop en aanbesteding	Het maaien en de onkruidbestrijding is uitbesteed. Voor deze opdracht is in 2023 een afwijkingsbesluit genomen op de inkoopprocedure. In 2024 is dezelfde opdracht één-op-één verstrekt. Aangezien de totaalopdracht het Europese drempelbedrag overschrijdt leidt dit tot een onrechtmatige aanbesteding. In 2025 is succesvol een Europese aanbestedingsprocedure doorlopen.	-131
Inkoop en aanbesteding	De beleidsadviseur ruimtelijke ordening wordt ingehuurd sinds 2021. De totale kosten tot en met het vierde kwartaal 2025 overschrijden de Europese aanbestedingsgrens. Inmiddels is deze inhuur gestopt en een vaste medewerker in dienst gekomen..	-106

Afwijkingen boven de rapportagegrens van € 100.000		
Inkoop en aanbesteding	Voor grondexploitaties en voor projecten in de openbare ruimte huren we een ingenieursburo in. Hoewel de inhuur uit twee verschillende teams gebeurt wordt dit wel als een dienst gezien. Om dit in de toekomst te voorkomen gaan we deze dienst Europees aanbesteden.	-109

Het aantal onrechtmatigheden als gevolg van inhuur is in 2025 behoorlijk afgenomen door de inzet van de brokerdienstverlening. De nog bestaande overschrijdingen zijn meestal het gevolg van het niet tijdig opstarten van nieuwe aanbestedingen en het niet voldoende inregelen van verlengingsmogelijkheden. We gaan hierop sturen door het contractbeheer en contractmanagement te verbeteren.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het doel van het M&O-beleid is tweeledig. In eerste instantie is het doel misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen te voorkomen (preventief beleid). In tweede instantie ligt de focus op het achteraf controleren en zo nodig het bijstellen van beleidskaders en het repareren of zelfs bestraffen van misbruik en oneigenlijk gebruik (repressief beleid).

Op dit moment maken specifieke (beheers)maatregelen in het kader van M&O-beleid al onderdeel uit van de diverse processen binnen Diemen zoals het proces van subsidieverstrekking en vergunningverlening. De M&O-maatregelen die voortvloeien vanuit landelijke wetgeving en lokale verordeningen zijn daarmee verankerd in de administratieve organisatie van Diemen (en Duo+). Daarop aanvullend is in 2025 de Nota tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik" vastgesteld.

Het vastleggen van het M&O-beleid draagt niet alleen bij aan de transparantie en consistentie van gemeentelijk beleid. Het is ook behulpzaam bij het maken van afwegingen in hoeverre extra beheersmaatregelen en controles benodigd en tegelijkertijd doeltreffend zijn. Maatregelen die veel geld en energie kosten, maar slechts beperkt financieel nut opleveren, kunnen daarmee worden voorkomen.

De werking van beheersmaatregelen is voor een belangrijk deel afhankelijk van de integriteit van de personen die uitvoering geven aan het beleid en regelgeving van Diemen. Het is mogelijk dat in de contacten tussen de personen die uitvoering geven aan het beleid en regelgeving van Diemen en belanghebbenden bestaande procedures en de interne beheersing onvoldoende effectief zijn. Het is dan ook goed om in aanvulling op reguliere beheersmaatregelen alert te zijn op deze risico's. M&O-beleid draagt bij aan het herkennen van zwakke plekken in de administratieve organisatie en de interne beheersing.

Informatieveiligheid

De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering, cyberdreigingen en wetgeving vragen om voortdurende aandacht, zowel organisatorisch als in het dagelijks handelen van medewerkers. In 2025 is gewerkt aan bewustwording en het versterken van veilig gedrag. Medewerkers zijn via trainingen, workshops, werkoverleggen en de jaarlijkse "Week van de Informatieveiligheid" verder geschoold. De focus lag onder meer op het juiste gebruik van informatie, het ging onder andere om dataminimalisatie, bewust kiezen welke gegevens echt nodig zijn. Ook hebben we aandacht besteed aan wanneer informatie wél nodig is ('need to know') en wanneer iets puur extra of interessant is ('nice to know'), zodat medewerkers alleen delen wat past bij hun taak. Ook hebben we de raad in themasessies bijgepraat over deze ontwikkelingen.

Daarnaast is het informatiebeveiligingsbeleid 2025-2027 vastgesteld. In dat kader zijn risicobeoordelingen uitgevoerd om zicht te krijgen op kwetsbaarheden binnen processen en systemen. Deze analyses vormen de basis voor prioritering van verbetermaatregelen in de komende jaren.

We hebben de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) 2024 uitgevoerd. Dit is het landelijke kader waarmee gemeenten jaarlijks verantwoording afleggen over de kwaliteit van hun informatiebeveiliging. Verschillende onderdelen van dit proces worden door een externe IT-auditor getoetst. Het college heeft de gemeenteraad geïnformeerd over de uitkomsten van deze audit in de derde kwartaalbrief. In 2025 hebben we van de betrokken toezichthouders een formele terugkoppeling ontvangen waarin zij bevestigen dat we voldoen aan de gestelde eisen van de ENSIA-audit 2024.

Tot slot hebben we in 2025 een Rekenkameronderzoek gehad over onze informatiebeveiliging. Onderzocht werd in welke mate het beleid aansloot op de uitvoerende organisatie. Niet op alle aandachtsgebieden was op papier, in proces en procedure, een volledige aansluiting aan te tonen met de uitvoerende organisatie. Begin 2025 zijn we begonnen met het opzetten van een Information Security Management Systeem (ISMS). Een ISMS brengt juist samenhang aan in de aansluiting vanuit beleid met de operatie. Met een 'plan, do, act en control'-cyclus (PDCA) kunnen we deze aansluiting beter bewaken. De aanbeveling van de rekenkamer nemen we op in het ISMS. Met het inrichten van een ISMS acteren we op de aankomende nieuwe verplichtingen van BIO2 (Baseline Informatie Bescherming Overheid). De raad zal periodiek over de voortgang geïnformeerd worden.

Samenwerking Duo+

In 2025 is Duo+ een organisatieontwikkelingstraject gestart waarbij de organisatie van Duo+ wordt doorontwikkeld langs drie thema's: strategische personeelsplanning, innovatie en organisatie-inrichting. Deze doorontwikkeling loopt door in 2026. De gemeente en ook Duo+ wordt geconfronteerd met een ongunstiger meerjarenperspectief door de gewijzigde financiële vooruitzichten. In Diemen hebben we in 2025 het project ombuigingen en besparingen afgerond. Duo+ gaat in 2026 inzicht geven over beweegbaar geld.

Personeel & Organisatie

Duo+ is gestart met een inhaalslag op P&O-beleid. Het onboardingsproces is afgerond. Arbeidsbeleid, vitaliteitsbeleid en herziening van beleid voor een veilige werkomgeving bevinden zich in een afrondende fase. Er is ook een inhaalslag ingezet om wettelijke wijzigingen te implementeren zoals afschaffing van nulurencontracten, vereenvoudiging van